

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20.

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Upravišvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Zborovanje dež. odborov na Dunaju.

Dunaj, 22. febr.

Inicijativa kranjske dežele.

Po sklepu kranjskega deželnega odbora se je tudi naš finančni poročevalec Grasselli v seji odborov izjavil proti predlogu moravskega dež. odbora, ki bi bil za našo deželo naravnost škodljiv. Sicer se pa tudi druge dežele, oziroma njih zastopniki, niso ogrevale zanj.

Kranjski deželni odbor pa je po svojem članu kazal na nov vir dohodkov, ki bi mogli biti znatni, pa tudi državi v prid: Državna uprava naj izroči deželam pobiranje državnega užitninskega davka. Kranjska dežela je uvedla med prvimi lastno naklado na žganje in vzela to naklado v lastno režijo. Ko se je država polastila vsega davka na žganje, je imela dežela dacarje in te si je mogla ohraniti s tem, da se je lotila zakupa državnega užitninskega davka. Dobiček ni bil pri tem znaten, ker je dežela stavila dokaj višje ponudbe, kakor so jih stavili doslej zasebni zakupniki. Potom zakupa ni pred letom 1895. dobivala država na Kranjskem te zakupnine nikoli čez 520.000 kron. Odkar se deželni odbor udeležuje zakupa, je zakupnina narasla celo na 664.000 K, torej za 144.000 K več. Pri državnem davku je pa samo v 18 davčnih okrajih (od 32) imela dežela vendar primeren čisti dobiček. Najpomembnejši dobiček pa je pri tem, da dežela dejansko dobiva vso deželno naklado in ne kakor doslej, ko ima zakupnik odplačati za deželo 40 odstotkov od fiskalne zakupne vsote. S tem, da je dežela 18 okrajev dobila v zakup, je dobila le deželne doklade veliko tisoč kron več in če bi dežela vse okraje dobila v zakup, oziroma da bi njeni organi pobirali državni užitninski davek, se more računati, da bi dežela resnično v polnem obsegu dobila svojo 40% naklado na užitninski državni davek, ki bo gotovo vrgel do sto tisoč kron; ta znesek je doslej ostal zakupnikom v dobiček!

Tu je vir novih dohodkov za dežele; upati je zato, da se bodo tudi drugi deželni odbori zavzeli za ta novi vir, ki bi mogel osobito deželam, kjer je razvita velika obrtnija, kakor na Češkem, Moravskem, Šleziji, Nižje Avstrijskem, zagotoviti na milijone kron novih dohodkov.

Doslej finančno ministrstvo ni bilo kaj posebno naklonjeno tej misli. Ker se je pa že več zastopnikov iz drugih kronovin začelo zanimati za ta predlog kranjskega deželnega odbora, ki jim bo podal v posebni spomenici vsa potrebna pojasnila, in je tudi zbor soglasno sklenil, da se ima posebna komisija o tem posvetovati, je upati, da se bo tudi državna vlada sprijaznila s to mislijo; saj ona nima nič izgubiti cele nič darovati, deželam pa omogoči kaj znatne nove dohodke.

Na Kranjskem bi tako podjetje, mirno in skrbno izvrševano, moglo donosati deželi morda do četrtilijona kron, kar bi za našo deželno finance pomenilo že znatno pomoč.

Če država nadalje v celoti prevzame stroške za javno varnost in pripravo pri vojaštvu, kar je pač njena dolžnost, bi bila to

zopet znatna olajšava deželnih financ — saj znaša le ta trošek na Kranjskem blizo 180.000 kron — v celi državi 5.266.118 K.

Ker je ministrstvo glede vojaške priprege že v drž. zboru stavilo svojo predlogo o tem, upamo, da bo tako pravično tudi glede orožništva. S tem bi bil deželni proračun zopet razbremenjen za precejšnjo vsoto.

Le v kratkih besedah naj navedem nasvete raznih deželnih odborov v tem posvetu. Dr. Pattai, nižjeavstrijski deželni odbornik, dokazuje, kako opravičena je zahteva, da se od dohodkov iz osebnega dohodninskega davka deželam več oddeli, kakor doslej. Ko se je ta novi davek vpeljal, so pri odmeri, koliko se ga oddeli deželam, vzeli za podlago, da bo donosal 33 milijonov kron. Danes pa znaša osebno-dohodninski davek že 55 milijonov kron, in država ni pomnožila vsote, oddeljene deželam. Z vsoto pravico smejo torej dežele zahtevati, da se od skoro kmalu podvojenega dohodka iz osebno-prihodninskega davka deželam odkaže znaten del; to bi bilo izdatno okrepčanje deželnih financ. Ta govornik pa je izrazil tudi načelo, da se osebni prihodninski davek more s povišanjem progresije še dokaj pomnožiti in s tem državi pridobiti mnogo večjih dohodkov. Progresija se je ustavila pri 3 1/2 odstotkih, a bi morala narasčati vsaj do 5 odstotkov; saj bi tudi višji odstotek bil opravičen pri dohodkih posameznih oseb, ki na leto dobivajo čez sto in in več sto tisoč dohodkov. Če se že revež, ki ima 1200 kron dohodka iz trdo prislužnega dela, pritegne temu davku, zakaj ne bi oni, ki dobivajo na leto več sto tisoč čistih rent, bolje pritegnili temu obdačenju?

Dalje kaže dr. Pattai na primeren nadaljni vir deželnih dohodkov, da se vpelje progresivni davek na dedščine, osobito na one, katere ne redkokrat dobé daljni sorodniki, ki niso morda nikoli bili v korist zapustniku dedščine. Revne naj se od tega davka oprošča, bogate in pa še oddaljene sorodnike dediče pa močnejše pritegne k temu davku.

Zastopnik dež. odbora češkega je kazal na vpeljavo naklad na davke od uradniških plač; trdil je, da bi ta davek precej pomogel deželam, vendar pa bi morala državna vlada opustiti svojo zahtevo, da bi morali biti oproščeni od tega davka vsi državni uradniki. Potem bi toraj ta naklada zadela le peščico deželnih uradnikov.

Pri nas na Kranjskem bi torej ta novi vir bil — če brez državnih uradnikov — pač malenkosten, in dež. zastop bi si premislil ta davek sploh uporabiti. Ne da se pa tajiti, da imajo dežele in občine mnogo stroškov za naprave, katerih so deležni uradniki sploh in če mora ubogi kajžar ali rokodelce primerno k pokritju teh stroškov prispevati, je pravično, da tudi drugi donesajo primeren davek. Končno se je sestanek deželnih odborov soglasno zedinil na sledeče sklepe:

1. Sedanji položaj deželnih financ je nevdolgljiv in je potreben temeljite uravnave

2. V to svrhu naj država prevzame vse izdatke za javno varnost, za orožništvo, za vojaško nastanjanje in pripravo.

3. Istotako naj država prepusti deželam primeren del dohodka iz direktnega pa tudi užitninskega davka.

4. Državna vlada se pozivlja, naj deželam pripomore k novim virom dohodkov

(tako pri davku na pivo, pri zakupu državnega užitninskega davka).

5. V finančnem ministrstvu se naj ustanovi poseben odsek, ki naj proučuje, kako bi bilo deželam pomoči pri asaniranju deželnih financ.

6. Naj se v trajno skupino za delovanje deželnih odborov izvoli komisija 17 članov, v kateri ima vsaka dežela svojega zastopnika.

Kranjski deželni odbor je torej porabil to priliko, da izkuša pridobiti deželne odbore drugih kronovin za skupno akcijo pri ministrstvu, da ono privoli v to, da se pobiranje držav. užitninskega davka prepusti deželam.

Če se le to iz teh konferenc razvije, potem smemo ta sestanek pozdravljati kot dober začetek k izboljšanju naših deželnih res obupnih financ. Fr. Povše.

Rusko-japonska vojska.

Japonska ofenziva.

Sahetun, 26. februarja. Japonci so danes prodirali v treh kolonah proti prelazu Sutulin, kjer baje divja sedaj trdovraten boj. Japonci imajo velike sile. V centru in na levem krilu je mir. Vreme je neugodno. Oddelek, ki se je včeraj zjutraj umaknil na postojanko Sanliunju, se je utrdil s svojo prednjo četo v soteskah svoje pozicije. Proti večeru so se približale soteskam japonske prednje straže, ne da bi se bile spustile v boj. Danes zjutraj se je pričela v bližini prelaza Sutulin kanonada. V centru je slišati gromenje topov.

Sahetun, 26. februarja. Na levem ruskem krilu se boj nadaljuje. Japonci so z velikimi silami prodirali v dveh kolonah. Vzhodni oddelek je prodiral proti Madzadanu in proti prelazu Singolinu ter je obšel v Cinhenčenu stoječ ruski oddelek, ki se je umaknil v Sankuniju. Zahodna japonska kolona je pričela prodirati proti severnemu Jantaganu ter je poizkušala obiti sotesko Gutulin. Kljub snežnemu viharju se bje boj z velikorazkaznostjo. Zvečer se je posrečilo ruskim četam, Japonce pri severnem Jantaganu vreči nazaj.

Peterburg, 27. februarja. Kakor je včeraj poročal Kuropatkin, je dobil poročilo, da so Japonci pričeli streljati s topovi v smeri proti Gutulinu in Vantalinu.

Kuropatkinovo poročilo.

Kuropatkin poroča carju 25. t. m.: Danes zjutraj ob petih je sovražnik zasedel selo Cinhenčen. O izgubah, ki so jih včeraj trpele naše čete, mi še niso došla natančnejša poročila. Poveljnik naših čet omenja v svojem poročilu hrabrosti posameznih oddelkov. Tako je kompanija, ki je branila prelaz Selin, 9 vrst jugozahodno od Cinhenčena, odbila več napadov mnogo številnejšega sovražnika. Pri enem teh napadov je prišel sovražnik 15 korakov blizu postojank. Dve kompaniji, ki sta branili grič Bereznjev, sta imeli prestati hud bajonetni boj, v katerem je bil poveljnik obeh kompanij, stotnik Villovich, ranjen z bajonetom na roki, s silo oproščen iz sovražnih rok od svojih še ostalih mož.

Kompanije, ki so bile poslone, da preprečijo obkoljenje levega krila naše postojanke, so bile od treh strani obkoljene; a so se ustavljale še potem, ko so izstrelile vse patrone ter zagotovile umikanje celega oddelka. Zapustile so svoje stališče šele, ko so dobile pismeno povelje. Danes zjutraj je prodiral en sovražni bataljon v smeri proti prelazu Dalin, 8 vrst jugozahodno od Sanliunja. Danes zvečer so se pričele sovražne predstraže bližati od nas zasedenim soteskam.

Japonci za hrbtom ruske armade. — Rusi se bodo umaknili?

London, 27. febr. „Daily Telegraph“ poroča in Simintina: Kakor se poroča, je došlo 40.000 mož japonskih čet v Fakumen. (Fakumen leži že 40 km severozahodno od Tjelina ter 60 km severovzhodno od Simintina. Ur.) Prešli so gričevje na mongolski meji. Dozdevne čete Hunhuzov, ki so se udeleževale boja pri Lishiavu, so se izkazale za japonske čete v kitajski obleki. V soboto zjutraj je šlo 6000 mož japonskih čet s topništvom po ozemlju med Simintinom in reko Ljao v severovzhodni smeri proti Fakumenu. Vodja ruske banke v Mukdenu je dobil navodilo, naj pripravi vse potrebno, da se zapre banka.

London, 27. febr. O neprestanem delovanju Rusov proti desnemu japonskemu krilu se izražajo tu razna mnenja. Nekateri sodijo, da je to morda navidezni manever, ki naj prikrije umikanje glavne armade.

Pohod generala Rennenkampfa.

Berolin, 26. febr. Iz Sinfontaja pri Mukdenu poroča dopisnik „Lokalanzeigerja“: Kakor hitro je prevzel z nani general Rennenkampff poveljstvo konjenice na desnem ruskem krilu, takoj je bil dosežen uspeh. Dne 18. t. m. je jezdi konjeniški oddelek pod polkovnikom Gildenschmidtom proti Hajčenu. V noči med 20. in 21. t. m. je razdril oddelek s piroksilinom železniški most pet vrst južno od Hajčena ter je odjezdil 21. t. m. 100 vrst proti zahodu, da zasleduje Hunhuze. Dne 22. t. m. je hitel oddelek zopet 100 vrst v Davan ob Ljaobo, kjer je imel boj z eno japonsko kompanijo, nekaj eskadroni in Hunhuzi. Gildenschmidt se je moral prebiti skozi sovražnika. Imel je 34 ranjencev, med njimi častnika princa Murata in Hana Alijeva. Oddelek je sedaj došel zopet sem, ko je v 4 dneh prejezdil 360 vrst.

Posvetovanje japonskih divizij-skih šefov.

London, 27. februarja. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia: Dne 25. t. m. se je vršilo pod predsedstvom maršala Jamagate posvetovanje vseh divizijskih šefov cele države. Ob enem se je vršila važna seja ministrskega sveta.

Japonski ministrski predsednik o vojski.

London, 27. febr. „Times“ poroča iz Tokia 26. t. m.: Ministrski predsednik grof Kacura je izrazil v nagovoru na guvernerje prefektur svoje zaupanje v ugoden izid vojske. Padeč Port Arturja je zlomil rusko moč v vzhodni Aziji. Položaj Rusov je brezupen. A vedno upajo, da se bo obrnila vojna sreča, zato bodo nadaljevali vojsko. Japonska se mora še vedno skrbno čuvati, ker je zaželjeni cilj še daleč. Japonska mora dokazati, da je zmožna, čuvati sebe ter doseči trajen mir na vzhodu. Dežela je v dvanajstmesečni vojski dokazala, da ima dovolj sredstev za nadaljevanje vojske.

Stesljev dohod na rus. zemljo.

O Stesljevem dohodu v Teodozijo se piše iz Teodozije: Krasno pomorsko mesto Teodozija na jugovzhodni strani Krima je bilo vse v zastavah zaradi dohoda brambovcv Port Arturja, njim na čelu generalnega poročnika Steslja. Velika množica ljudstva je stala v luki, vseh oči so bile obrnjene na širno morje ter gledale kdaj se bo prikazal parnik „Sv. Nikolaj“. Kmalu po 8. uri zjutraj se je prikazal parnik in ob pol 9. je zavezil v luko. Gremoviti klici „hura!“ so pretresali ozračje, dame so mahale s svojimi robci, možki pa s klobuki in čepicami. General Steselj je stal na krovu s črno obvezo okrog glave v družbi generalov Nadejin, Skorobogatov in polkovnika

Reusa ter se klanjal občinstvu. Generala je sprejela deputacija mesta, nji na čelu mest. župan. Deputacija je ponudila generalu po slovanskem običaju v krasno izdelani skledici soli in kruha ter adresno. Odposlanstvo oddelka „Rdečega križa“ je podalo gospej Stesljevi diplomu častnega članstva. Ljudstvu je dejal general: „Moji tovariši, častniki in vojniki, se globoko klanjajo, ko zopet stopajo na domača tla“.

Iz Odeše, Nikolajeva, Kerča itd. je došlo mnogo srodnikov prisilec naproti. Bili so ganljivi prizori, mnogi so jokali. General Steselj je tolažil vdove in sirote, mlado in staro, moške in žene so se gnjele k njemu, mu poljubovali roke ali robote njegove obleke. Po izjavi generala Steslja in drugih častnikov so jih neprijetno dirnula poročila listov o kapitulaciji trdnjave Port Arturja. Ta poročila poročajo mnoge neresnice, posebno glede števila čet ter množine preostalih živih. Brodovje je bilo uničeno, na popravu ni bilo niti misliti. — Častniki in mornarji so sami razstrelili parnike. Zdravil ni bilo. Skoro cela posadka je bila bolna in trdnjava bi se bila lahko držala k večjemu še en dan. Neumnost bi bila, se ustavljati še dalje ter povzročati težke žrtve. Kapitulacija je bila velika dobrota za ženske in mirne meščane. Med došlimi častniki je ranjen skoro vsaki drugi. V luki je bil narejen provizoričen altar, na katerem se je vršila služba božja. Nato je general Steselj občinstvu v kratkih besedah pojasnil položaj Port Arturja. Ceste, skozi katere se je peljal general, so bile vse žive, povsod so se čuli klici „hura!“ Jako prisrčen je bil sprejem; spominjal je na sprejem čemulpskih junakov v Odesi. General Steselj je dejal, da bodo vsi izvedeli resnico. Vsega ne ve še nihče. Delali so nadčloveško; več storiti, kar so storili, niso dopuščale človeške moči. Okrog gospe Stesljeve je stalo mnogo otrok, sirot padlih vojakov. Gospa Steselj jim nadomešča očeta in mater. Kakšen bi bil sprejem šele, ko bi se bil Steselj vrnil kot zmagačev!

Avtomobil v vojski.

General Kuropatkin ima v uporabi 20 avtomobilov. Le z avtomobilom mu je mogoče nadzorovati 25 milj dolgo fronto. Pri njegovem štabu je tudi znani avtomobilski voznik Rovoired, ki pomaga Kuropatkinu s svojimi avtomobilističnimi izkušnjami. Kuropatkin namerava število avtomobilov še znatno zvišati; za slučaj pomanjkanja municije jo bodo dovažali k fronti avtomobili. Rusi so torej prvi, ki običajno sredstvo modernega časa, avtomobil, praktično porabljajo v vojski.

Nemiri na Japonskem.

„Svjet“ piše: „Naš sotrudnik, ki je dalje časa živel v Tokiu, je dobil od ondotnega svojega prijatelja pismo, v katerem mu ta sporoča, da se je po celem Japonskem pričelo gibanje proti povzročiteljem sedanje vojske. Japonska stoji pred revolucijo. Povsod se vrše nasilstva in znamenja revolucije. Reforme, stare šele 25 let, niso še prodrele globoko v ljudstvo in povsod se pripravlja krvav protest. Zakaj naj torej hitimo z mirom, zakaj naj bi bili igrači v rokah Angležev in Američanov, zakaj naj razburjamo vso notranjo Rusijo, ko ji hočemo odvzeti zmago in blesk, ki ga je navajena?“

General Reus.

Peterburg, 27. jan. Načelnik generalnega štaba v Port Arturju, general Reus, je došel sem.

Sklepna seja hullske komisije.

Pariz, 26. febr. Sklepna seja hullske komisije se je včeraj vršila pod predsedstvom admirala Fourniera na slovesen način v prisotnosti vseh članov, angleškega, ruskega, ameriškega in avstro-ogrškega admirala. Razpravi je prisostvovalo številno občinstvo, med katerim sta bila tudi ruski in avstro-ogrski poslanik. Admiral Fournier je otvoril sejo ob 3. uri 40 minut ter je predčital poročilo komisije. Angleški juridični zastopnik Foy se je v imenu vseh navzočih juridičnih zastopnikov zahvalil francoskemu narodu za izkazano gostoljubje, nakar se je avstro-ogrski admiral baron Spaun zahvalil admiralu Fournieru in Franciji ter istega naprosil, naj izreče tudi v imenu komisarjev zahvalo predsedniku Loubetu in ministru zunanjih stvari Delcassé-ju. Admiral Fournier je odvrnil, da se smatra srečnim, da je sprejel to misijo ter je zaključil sejo ob 4. uri in 5 minut.

Admiral baron Spaun, kapitan vitez Winterhalter in pomorski poročnik, baron Hauser se vrnejo danes na Dunaj.

Borzna vest.

Pariz, 27. februarja. Na borzi so bile včeraj razširjene vesti, da je car izgnal iz Peterburga velikega kneza Alekseja, ki je šef admiralitete in zagovornik vojske. Obdolžujejo ga raznih nepravilnosti pri nakupu vojnih ladij. To kazen smatrajo na borzi za ugoden simptom miru (?).

Arnavtske pritožbe.

Belgrad, 24. febr.

Vedno večje je nezadovoljstvo v Turčiji. Zdaj se oglašajo tudi že Arnavti in upijejo, da imajo dovolj krivice. V Belgradu izhaja list „Albanija“ v srbskem in arnavtskem jeziku. Njegov glavni namen je, da kaže na krivice, ki se gode Skipetarom, med katerimi je mnogo mohamedanov. O najnovejših turških nasilstvih poroča:

Tatar Omer paša, znani zlikovec in valija janinski, ima edino veselje na tem, da ljudi ubija in muči. Nedavno je dal zapreti v Beratu arnavtskega starešina; po štiri najstarejšem zaporu so njega in sina izgnali v Azijo. Neki katoliški duhovnik se je udeležil mednarodnega shoda orientalistov v Hamburgu, ki je imel edino le znanstvenoliterarni značaj. Skadrski valija Seid paša ga je takoj, ko se je vrnil, dal zato umoriti. Iz tega si lahko mislite, kako delajo turške oblasti s preprostim arnavtskim narodom. Vse arnavtske šole, ki so nastale v Albaniji, so zatvorene, in učitelji so zaprti v bitolskem zaporu. Iz tega se vidi, da hoče sultan tudi svobodoljubne in hbrabe Arnavte popolnoma potlačiti.

A kakor poročajo sofijske „Reformi“, so arnavtske pritožbe le toliko opravičene, kolikor se ne tičejo mohamedanskih Arnavtov samih. Ti so zopet pridli nad svoje miroljubne sode in so jim pobrali čede in kar so mogli pograbiti. V solunskem sandžaku je nastala prava anarhija. Cela sela so požgana in oropana.

Z gora so prišle cele organizirane bande arnavtskih pastirjev v dolino nad bolgarsko prebivalstvo. Ljudstvo se je dvignilo v obrambo, tako da je prišlo do prave bitke, v kateri so bili Arnavti premagani in so zbežali nazaj.

Najbolj so Arnavtom na poti ruski častniki, ki pritiskajo na Turke, da izvedejo reforme. Arnavti čutijo, da bi reforme, ako bi se izvedle, naredile konec njihovim zločinom, in zato se pritožujejo nad „tujci“, ki jim „zatirajo svobodo“.

Ruski častniki v Strumici so dobili že grozilna pisma, v katerih se jim napovedujejo atentati, ako ne odpotujejo.

Gosposka zbornica

je v včerajšnji seji odobrila v drugem in tretjem branju zakon o vojaških novincih, predlogo o refundiranju in več manjših predlog. Seja je trajala od 1 ure 30 minut do 2 ure 40 minut popoldne. Poročevalec predlogo o vojaških novincih je bil baron Walterskirchen. Oglasil se je k besedi knez Karol Auersperg, ki je naglašal, da ne kaže več molčati o razmerju med Avstrijo in Ogrsko. Ni umestno, da bi se prerezal ustroj države, kakor se prereže črva. Domo-branski minister grof Welsersheimb je izjavil, da hoče govoriti z vojaškega stališča. Naglašal je, da nima nikdo drugi, kakor vladar pravice odločevati o organizaciji skupne armade. Vlada zastopa stališče nedotakljivosti armade. V politiki armada ne sme imeti vpliva. Kar bo potrebno storiti, se bo storilo potem zakonodaje.

Kakor se poroča, so nameravali voditelji vseh treh strank gosposke zbornice v včerajšnji seji izjaviti, da zahtevajo skupnost armade. Načelniku generalnega štaba Becku in pa ministru za zunanje stvari se je posrečilo z ozirom na ogrske razmere preprečiti te izjave.

Domobranski minister grof Welsersheimb.

Razširjene so govorice, da bo domobranski minister grof Welsersheimb v kratkem odstopil in ne bo več govoril v zbornici. Njegov naslednik bo poveljnik armadnega zbora v Jožefovem, Schönaich.

Protikatoliška gonja na vseučiliščih.

Dne 2. marca se bo pričel shod vse-nemških dijakov. Trajal bo 5 dni. Vsenemške časopise z vso silo bobna za udeležbo. Dasi bodo obravnavali tudi stvarne reči, je namen shoda politični. Spored razprav to dokazuje. Na dnevnem redu so med drugim sledeče točke: „Nemško ljudstvo in Rim“, „Nemško dijaštvo mora pospeševati gibanje „Proč od Rima“, „Gibanje „Proč od Rima“ na Tirolskem“, „Enakovrednost vseučilišč v Nemčiji z avstrijskimi vseučilišči“, „Nemški državni jezik in upoštevanje Nemcev pri nameščenju uradnikov“. Tega vsenemškega shoda se ne bodo smeli udeležiti verske dijaške zveze in bogoslovci.

Položaj na Ogrskem

je neizpremenjen. Ugibajo, bode li sestava novega ministrstva poverjena Weckerlu ali pa Szellu. Tudi Banffijevi pristaši upajo, da bo njihov voditelj prihodnji ogrski min. predsednik.

Dogodki na Ruskem.

Peterburg, 27. februarja. Minister za poljedelstvo, Jermolov, je predložil 24. t. m. carju spomenico o notranje-političnem položaju na Ruskem. Minister je nasvetoval

carju, da naj v pomirjenje duhov podeli ljudstvu ustavo in skliče shod ljudskih zastopnikov. Car se je z Jermolovom temeljito posvetoval in mu naročil, da naj izdela reskript, oziroma manifest, na ministra za notranje stvari. Pri Jermolovu je bil 25 t. m. zaupni sestanek vplivnih oseb, ki so se posvetovali o tem predmetu.

Berolin, 27. februarja. „Berliner Tageblatt“ poroča, da se je znatno poslabšalo zdravstveno stanje Gorkega. V ječi Gorkega najbrže ne bodo pustili umreti, ker bi nastale demonstracije.

Varšava, 27. februarja. Vse javne in zasebne šole so bile zaprte na povelje naučnega ministra. Zaprti nista dve ruski gimnaziji in dva ženska liceja. Predvčerajšnjim so zapustili vsi učenci konservatorij, ker se ni ustreglo zahtevi, da bi bil pouk poljski. Zavod so morali zapreti. Šole ostanejo zaprte do 14. septembra.

Feodozija, 27. februarja. V Feodoziji so pričeli stavkati judovski delavci. Med prebivalstvo so delili oklice proti vladi. Zaprti so osemnajst judov. Judovski delavci so nato prisilili še delavce v drugih tovarnah, da so morali prenehati delati. Judovski govorniki so klicali: „Proč s carjem! Razmere naj bodo take, kakor v inozemstvu, da postanemo enakovredni!“ Množica se je razdelila. Kristjani so pretepli jude in jim klicali: „Še so v Rusiji ljudje, ki branijo carja!“ Kakor poroča „Berliner Tageblatt“, so ubili 30 oseb, a uradni brzejav trdi, da so ubili le enega juda. Končno je policija razkropila množico. Policijski načelnik je dobil mnogo grozljivih pisem, v katerih mu žugajo s smrtjo.

Moskva, 27. februarja. Tu so razširjene govorice, da je pobegnil morilec velikega kneza Sergija (?). Baje so se pripeljali trije kot generali preoblečeni gospodje in so na podlagi ponarejenih listin zahtevali, da naj se jim izroči morilec, s katerim so se odpeljali. (To poročilo je malo verjetno)

Beuten, 27. februarja. Promet iz Rusije čez Sosnovice je zopet odprt.

Peterburg, 27. februarja. Finančni minister Kokovcev namerava baje odstopiti. Pravijo, da bo njegov naslednik Rulov.

Peterburg, 27. februarja. V tukajšnjih tovarnah je bila danes volitev delavskih zastopnikov v komisijo, ki bo proučevala pod predsedstvom senatorja Silovskega pritožbe delavcev. Volitve so se izvršile splošno mirno.

Novosibirsk, 27. februarja. Tukajšnji delavci v pristanišču so pričeli stavkati. Zahtevajo izboljšanje plače.

London, 27. febr. Tu trdijo, da se namerava veliki knez Pavel ločiti od sedanjega soproga in skleniti nov zakon.

Peterburg, 27. februarja. Policija je blizu „Novega Svjeta“ vsled izdaje odkrila veliko zalogo orožja prekucijske stranke. Med drugim so zaplenili več sto pušk izdelanih po najnovejšem načinu na Angleškem. Tajno zalogo je izdal neki delovodja francoskih ladjedelnic, katerega so našli v bližini neke zloglasne hiše mrtvega. V prsih je tičalo še bodalce, na katerem je bil obešen list z napisom: „Za Judežovo službo!“

Peterburg, 27. febr. Poročila iz Batuma so vedno strašnejša — Oboroženi Armenci so vdrl v neko tovarno in s svojimi krivimi noži 40 delavcem razparali trebue.

Berolin, 27. febr. Iz Peterburga poročajo, da je revolucionarni odbor dobil desletje naslednje vsote: iz Nemčije 162.000 mark, iz Francije 150.000 mark, iz Angleške 1.200.000 mark, iz Avstro-Ogrske 35.000 mark. Koliko denarja je došlo iz Amerike, ni znano.

Varšava, 26. febr. Bančni uslužbenci zahtevajo, da se jim izboljšajo plače in nakažejo vsote v poučne svrhe. Bančna ravnanjstva bodo na zahteve odgovorila v sredo. Uslužbenci na progi Varšava - Peterburg so stavili na upravo svoje zahteve. — Edino na črti iz Varšave v Peterburg je promet reden. Popotniki namenjeni v Moskvo in Odeso se morajo voziti po stranskih progah.

Peterburg, 27. februarja. Prometni minister je proglasil mobilizacijo vseh železničarjev. Vsak železničar, bodisi ravnatelj ali pa čuvaj, bo obsojen v najmanj trimesečno ječo, ako samevalno ne bo izvrševal službe. Dosedaj so bili mobilizirani le železničarji na železnicah v Sibiriji.

Batum, 26. febr. Delavski mestni del Narzehau je preteklo noč obkobil vojaštvo. Vršile so se hišne preiskave, da bi dobili skrite orožje. Tudi v gominskem okrožju so delavski nemiri. Zahtevajo odpravo nekaterih davkov. V Batumu so delavci napadli in ranili nekega podčastnika in nekega vojaka.

Peterburg, 26. febr. V Rigi so se včeraj spopadli stavkajoči železničarji s policijo. Mnogo policistov je bilo ranjenih in so se morali končno umakniti. Policijskega stotnika Nikolča so zahrbtno ustrelili.

Varšava, 27. febr. Več brzojavnih drogov v varšavski okolici so podrli. Na

Novolipski cesti je nekdo ustrelil enega policista in enega vojaka ter težko ranil nekega policijskega uradnika. Napadalec je pobegnil.

Lodz, 27. februarja. Stavka je tu končana.

London, 27. febr. Stevilo stavkajočih v Peterburgu je naraslo na 80.000. Vsak dan prihajajo od vojaškega povelj. v Mandžuriji zahteve po topovih, konservah i. t. d. Delavci hočeje s stavko doseči, da bo odpošiljanje vojnih potrebščin nemogoče. Delavski voditelji opozarjajo delavce, naj se ogibljejo spopadov z vojaštvom, ampak naj se omeje na pasivni odpor. Sklicanje zemskega sobora je odgojeno.

Gibanje med italijanskimi železničarji.

Italijanski železničarji so sklenili, da ne bodo stavkali zaradi zakonskega načrta proti stavki železničarjev. Pač pa bodo znali preprečiti reden promet. Iz Milana, Florence, Jakina, Reggio di Calabria in iz drugih krajev poročajo o zavlačevanju redne službe. Ekspresni vlak, ki se navadno odpelje ob 3. popoldne iz Turina v Pariz, je imel n. pr. eno uro in pol zamude. Uradniki so namreč, kakor je predpisano, pregledali vsak posamezni del lokomotive. Vlaki imajo po pet do deset ur zamude. Občinstvo nastopa proti železničarjem. V italijanski zbornici je naglašal včeraj delavski minister, da bodo morale železniške družbe skrbeti za reden promet, ker je to njihova dolžnost. Vlada hoče, da se spoštujejo zakoni. Železniške družbe morajo nastopiti z disciplinarnimi sredstvi proti železničarskemu osebju, ki iz nagajivosti pre. rečuje redni promet. Ako ne bodo hotele družbe tega storiti, jih bo vlada k temu prisilila.

Promet je zlasti zaviran v Rimu, Neapolju, Florenci, Livorni, Veroni in v Milanu. Za redni promet dveh vlakov na dan so odredili posebne varnostne naprave na progah: Neapolj Rim, Neapolj-Foggi, Neapolj-Reggio. Oseboje so pomnožili z masinisti vojne mornarice. Proge je zastražila konjenica, kolodvori pa pehota.

Sedanji položaj na italijanskih kolodvorih opisuje plastično poročilo z rimskega osrednjega kolodvora. Na vseh desetih tirih je polno vlakov. Nepotrpežljivi potniki in radovedno občinstvo oblega vse dohode. Velika je radovednost, kako z natančnojo izvršitvijo službenih predpisov obstruirajo železničarji. Hladnokrvno vršijo železničarji natančno po zastarelih prometnih predpisih svoje službo. Za sestavo vlaka, ki je bil prej sestavljen v nekaj minutah, rabijo sedaj več ur. Vožne listke dobi potnik le, če ima pripravljen denar, kakor je predpisano. Pet minut pred odhodom vsakega vlaka blagajniki brez usmiljenja zapre okenca. Občinstvo se prepira z uradniki. Vlaki v Florenci imajo dveurne zamude.

Z Balkana.

Generalni nadzornik Hilmi paša je brzojavno obvestil carigrasko vlado, da so bolgarski vstahi umorili kečanskega popa Petra.

Med pravoslavnim patriarhatom in turškima ministroma za notranje stvari in bogocastje je nastalo nasprotstvo, ker se patriarh noče spraviti s člani opozicije svete sinode. Patriarh se je pritožil proti ministroma pri velikem vezirju.

Organizacija angleške armade.

V angleški zbornici je vojni minister Arnold Forster naglašal 23. t. m., da se je moralo znižati število moštva v armadi. — Angleška armada je močna 275.000 mož. Ker se ni izkazala pri angleški pehoti triletna službena doba, so uvedli začasno devetletno službo. Čete prostovoljcev se morajo izboljšati, a obenem znižati njihovo število. Ni resnično, da se je zapoznala nabava brzostrelnih topov. Trdi se, da imajo že vse druge države brzostrelne topove. To ni res. Ameriške Zedinjene države jih še nimajo. V Avstriji so se sicer odločili za brzostrelne topove a ni znano, če so jih že nabavili. V Belgiji delajo poizkuse in Nemčiji ima topove, ki pa niso pravi brzostrelni topovi. Angleška bo imela 31. marca t. l. 156 brzostrelnih topov in v 30. mesecih 1000. Nove puške so izborne

V srbski skupščini

so bili burni prizori. Notranji minister je odgovarjal na interpelacijo na nasilnem odstavljenu občinskega predstojnika v Rekovacu, Jovana Perića, ki je tudi poslanec. Minister je dejal, da dve taki službi nista združljivi. Mladi radikali so vpili, da je minister zato zaslužil osem let ječe in da bodo proti njemu vložili obtožnico. Seje so morali zaključiti.

Novice iz Amerike.

a Jajčji trust. Iz Cikage poročajo: V tukajšnjih hladilnicah je nakopičenih toliko jajc, da jih še nikoli toliko ni bilo, t. j. 45 milijonov jajc. Kljub temu, oziroma baš radi tega, vlada na jajčjem trgovišču veliko pomanjkanje jajc in gospodinjje so primorane plačevati po 38 centov

ducate. Jajca so pokupili — chicaški me-sarji. Lani, ko so bila jajca poceni, so me-sarji kupevali jajca v količinah po 100.000 zabojev in jih shranili v refrigeratorje za ugodnejše čase, ki so sedaj nastopili. Takrat so kupovali jajca po 15 do 17 in pol centov ducat.

a Kako je Hoch umoril svoje žene. Iz New Yorka poročajo: Tukajšnji zdravnik Josip Springer, trdi, da je Hoch več svojih sprogov zastupil s pomočjo indijanskega strupa kurara, kateri deluje vedno smrtno, kakor hitro se zmeša s krvjo. Hoch je z imenovanim trupom namazal rob pe-rečnih prstanov, kateri so bili ostro obru-šeni. Kakor hitro je prstan rnil prst, je bila žrtev že zastrupljena in je kmalu umrla.

a Slovence „straši“. V Chis holmu Min. je v rudniku, ko sta bila dva naša rojaka pri delu, pričelo silno ropotati. Naravno je, da so se jima pričeli lasje je-žiti, to tem bolj, ko sta videla, da se vozovi, ki služijo v navadnem svetu za razvažanje rude, sami vozijo in sicer povsem prazni, po rovu sem in tja. Nihče se ni upal niti besedice, dokler nista naša rojaka zbežala na površje in pripovedovala, kaj sta doži-vela. Tukaj so jima drugi delavci povedali, da v onem rovu večkrat straši. Sele delo-vodja ju je potolažil, ko je častno izjavil, da ju je strašil le navadni „bergmandelo“. K temu nimamo dosti pristaviti. Vozovi so se vozili vsled slabega ravnotežja in ne-vodornega tira, kakor se to povsodi do-gaja. Obžalovati je praznovernost nekaterih naših rojakov.

a Slovenske predstave v Ameriki. Ameriški Slovenci nameravajo ustanoviti „Jednoto“, ki bi preskrbovala slo-venska društva s potrebnimi igrami, dajala jim navodila za igre kulise in obleke.

a Slovensko župnijo ustanove Slovenci v St. Loranu O. Ondi je sedaj okrog 60 slovenskih družin in nekaj nad 350 Slovencev.

a Rojak ustrelil rojaka. Dne 15. jan. je v Walkerville Mort Janez Gr-zetič ml. ustrelil Franceta Lamuta, ki je pretepaval njegovega očeta in tudi njemu grozil. Ker je Grzetič delal v silo-branu, je bil oproščen. Lamut zapuša v starem kraju mater.

a Umrl je v Pittsburgu Andrej L a v -renčič, v Chilsholmu je umrl Jurij K o č e v a r, rodom iz Rosalnica.

Dnevne novice.

Mnogo si ubijajo glave nemški listi, kdo bo naslednik barona Heina na Kranjskem. „Tagespost“ je vedela po-vedati, da baron Viktor Hein gotovo od-stopi kot kranjski deželni predsednik. Pri tem se sklicuje liberalno nemško glasilo na svojega zaveznika Hribarja, ki je v občin-skem svetu ljubljanskem naznanil, da je do-bil na Dunaju ta vtisek, da se bodo kmalu politične razmere tako izpremenile, da bo kranjski deželni zbor zopet začel delovati. To si „Tagespost“ razlaga le s tem, da baron Hein pojde, češ, da je deločen za namestnika v Inomestu. (Trdi se, da je zato šel v Italijo učiti se ita-janščine in da je zato tudi presil avdience pri papežu.) Težave — pravi „Tagespost“ — pa dela imenovanje naslednika, ker je grof Schaffgotsch, ki so ga doslej večkrat imenovali kot naslednika deželnega predsednika, pri klerikalcih pa del v nemilost. — Včeraj zopet to glasilo nemških liberalcev vzdržuje svojo vest in trdi, da mu je potrjena „od mero-dajnih oseb“. V resnici — pravi „Tages-post“ — baron Hein ne goji nobene srč-nejše želje, kot da bi kmalu mogel zapustiti sedanje mesto, kajti za mnogostranski trud, da bi gospodarskim težnjam kranjskim pri-dobil posluha pri centralnih mestih na Du-naju, žanje zdaj le nevhvaležnost od kleri-kalnih oblastnikov, kakor je n. pr. dr. Su-steršič. Barona Heina za gotovo imenujejo kot naslednika cesarskega namestnika ba-rona Sch w a r t z e n a u a v Inomestu — Mi te vesti beležimo le kot kronisti. Imenovanje deželnih predsednikov je pre-rogativa krone, v katero se mi ne vtikamo. Seveda je dolžnost pametnih sve-tovavcev krone, da ne nasvetujejo na tako važna mesta mož, s katerimi večina dežele ne more izhajati. Kako vrolo je baron Hein pri centralnih mestih skrbel za blagor kranj-ske dežele, najbolje ilustrira zadnja akcija z a k r m o, pri kateri bi bila kranjska de-žela izključena od podpor, ako ne bi bil zastopnik združništva z vso energijo tega prepričal. O drugih stvareh zdaj molčimo, ker nočemo Njega ekselenci metati kame-nja na pot, ako se je res namenil v „kle-

rikalno“ tirolsko deželo. Zanimivo je le to, da so liberalci začeli trositi vesti o odstopu barona Heina in sicer da je ta vest izšla iz okolice barona Schwegla. Katoliško-narodna stranka, ki ima pred očmi edino le korist kranjske dežele, bo ostala svojim že tolikokrat izraženim načelom zvesta in jih bo branila proti vsakomur, naj se zgodi kar-koli! Mi smo mirni.

— Upokojenje držav. urad-nikov. Kakor poročajo listi, je finančna uprava izdelala zakonski načrt o upoko-jitvi državnih uradnikov po 25letnem služ-bovanju. Uradniki bodo morali prispevati za pokojninski zaklad 4 do 5% svoje plače. Razložka med konceptnimi in mani-pulacijskimi uradniki ne bo.

— Novo! Postne pesmi P. Hugolina Sattner-ja so ravnokar izšle. Več glej in-serat.

— Hrvaške novice. Golaža nočejo jesti v Zagrebu kmetje iz zagrebške okolice, ker se boje, da ga krč-marji pripravljajo iz konjskega mesa. — Gozdar ustreljen. Iz Pežege poro-čajo, da je bil ondi ustreljen od neznanega zločinca gozdar Kapitan — Kolo-dvor za ranžiranje vlakov bodo dobili v Zagrebu.

— Aretirane maske. Tržaška policija je na meščanskem plesu v gledali-šču „Politeama Rosetti“ aretirala tri sestre, katere so prišle maskirane za „bebeje“, ena v popolnoma beli, druga v popolnoma rdeči in tretja v popolnoma zeleni obleki, kar je skupno tvorilo barve italijanskega kra-ljestva.

— Vegova slavnost na Du-naju bode v sredo, 15. sušca t. l., v dvo-rani hotela „zur Post“, I, Fleischmarkt 16. Prijazno sodelovanje so obljubili: Gospica Marijanica Zmerzlikarjeva, operna pevka; gosp. Karol Jeraj, član c. k. r. dvorne opere (gosli); jugo-slovanski godbeni kvartet (gg.: K. Jeraj, M. Lenarčič, S. San-tel, C. Höne); gosp. Janko Jež, samospevi; gg.: I. Jež in Vinko Kru-šič ml. (dvošpev); slovenski moški in mešani pevski zbor pod vod-stvom pevovodje „Zvezde“ gosp. Vinko Krušiča st.; godba bosan. peš-polka št. 4 pod vodstvom g. kapelnika H. Pavliša. — Pevske vaje za moški in mešani zbor se vrše vsak ponedel-jek in vsako sredo od 7. do 9. ure zvečer v „Slovanski Be-sedi“, I, Fleischmarkt 16 (vhod Drachen-gasse 3). Udeležuje se jih že lepo število požrtovnih pev in pevcev. Upati je, da se jih bode še več udeleževalo, da bode krasno in navdušeno donela slovenska pe-sem združenih slovenskih pevcev in pev-k v slavo slavnemu učenjaku in junaku Juriju baronu Vegi.

— Pomilostil je cesar pet kaz-njencev v mariborski kaznilnici, 5 v Kopru in enega v Gradiški.

— Akcijska družba za izde-lovanje papirja „Leykam Josefsta“ je imela v preteklem letu čistega dobička 1.182.133 kron. Pasiva se se znižala za 6 milijonov kron. Produkcija se je zvišala za več kot 500 vozov. Za tekoče leto je pričakovati še večjega zboljšanja.

— Iz Vodice. Sele svečana je začela poslovanje „Hranilnica in posojilnica“ in že so župljani vanjo vložili do 16.000 kron; prometa ima pa čez 32.000 kron. Le tako naprej, da bo hranilnica v penos fari in njeno gospodarsko korist!

— Nemiri na Hrušici. Dne 19. t. mes. so bili na Hrušici na raznih krajih pretepi. Orožniki so aretirali delavca Mar-tina Jelenica, pri katerem so našli ostro bo-dalce. Več delavcev je hotelo raditega vlo-miti v orožniško poslopje in Jelenica opro-stiti. Na cesti je bila orožniška patrulja opsovana ter je končno raditega prišla Jo-žefa Zajca, Petra Starina iz Terzina, Valen-tina Janeža iz Male vasi pri Ljubljani in Franca Pirca iz Lukovce.

Štajerske novice.

š Politično društvo na Sla-tini je na nedeljskem občnem zboru spre-menilo svoja pravila v toliko, da se bode odslej glasilo: „Katol. polit. društvo za re-gaški okraj“ in da bode odslej smelo pri-rejati shode po celem rogaškem okraju. — Vsaka župnija tega okraja bode zastopana v odboru. Začasni odbor se je sestavil sle-deče: Predsednik: velč. g. nadžupnik Franc Korošec; podpredsednik: g. Martin Debelak; tajnik: č. g. Jos. Janžekovič; njegov namest-nik: g. Janez Roškar; blagajnik: g. Matej Košak; odborniki: Miha Plemenitaš, Martin Drogenik, Andrej Skrebl, Andrej Kužnar.

Ljubljanske novice.

Izpred porotnega sodišča.

Tat cerkvenih nabiralnikov. France Kottmig, 67 let stari postopač iz Konjic na Štajerskem doma, je preživel

od l. 1874. sem čez 10 let v ječi in zaporu. V mlajših letih se je pečal s ponarejanjem in razpečevanjem javnih listin, vsled tega je bil štirikrat zaradi hudodelstva goljufije, zadnjič z 18mesečno težko ječo kaznovan. Ker ni imel več ročnosti za taka dela, izumil si je drugi posel — prišel je krasti iz cerkvenih pušic. Zaradi takih tatvin je bil 6krat kaznovan; zadnjič je bil pri taki tat-vini zasačen v župni cerkvi v Bra s l o v -č a h n a Š t a j e r s k e m, za kar je bil pred porotno sodnijo v Celju obsojen na 5 let težke ječe. Te kazni je preстал dne 12. sept. m. l. Ko je prišel iz zapora, je imel 61 K 39 v. na zaslužku in bil izročen svoji domovinski občini. Tu pa ni dolgo ostal; kmalu je šel zopet na popotovanje in prišel na sveti dan m. l. v G e d o v i č. Popoldne se je podal v župno cerkev, se vsedel v klop ter se delal, kot da bi bil molil. Isto-dobno je sedel v klopi neki dninar, ki je pa kmalu zapustil cerkev. Sedaj je mislil Kottmig, da je sam v cerkvi; ni pa vedel, da se nahaja na koru cerkvenikov oče ter da ga opazuje. Jernej Klavžar pravi, da je videl obdolženca iti k stranskemu oltarju in je preiskaval tam se nahajajočo pušico. od ondot je šel h glavnemu oltarju ter šel okoli oltarja mimo pušice k izpovednici, prizdignil pregrinjalo, da se je prepričal, če je kdo notri; potem je šel zopet k pušici pri stran-skem oltarju in od tam k pušici pod ko-rom. Končno se je zopet vrnil na svoj prej-šnji sedež v klop, vzel iz žepa mehur, iz katerega je potegnil neko tanko reč ter šel k stranskemu oltarju. Klavžar je videl, kako je obdolženec z neke stvarjo tipal po pu-šici, kakor bi hotel iz nje denar jemati. To ga je napotilo, da je šel s kora v cerkev ter stopil pred obdolženca z vprašanjem, kaj da dela. Obdolženec, ki je nato odskočil v stran, mu je odgovoril, da je dar v pušico vrgel; in res je šel k levemu oltarju, kjer je v resnici nekaj noter izpustil, potem pa od-šel. Klavžar je to takoj povedal svojemu sinu cerkveniku, ki je šel takoj naznaniti orožnikom poizkušeno tatvino. Orožniki so tatu še isti večer zasledili in prijeli. Pri tatu so našli 28 v. gotovine. Začetka je Kottmig pred sodiščem tajil, da bi bil kdaj zaradi tatvine kaznovan. Trdil je, da je hotel cerkvi le denar podariti; ta zagovor je pa bil za-radi tega jalov, ker se je pri njem našlo le 28 v. denarja. Dognalo se je, da se je pri teh tatvinah posluževal ribjih kostij, ki so se še našle pri njem v mehuru. V pušici, katero je tat hotel okrasti in katero so drugi dan izpraznili, se je nahajalo 4 K 51 vin., med temi najmanj za 1 K drobiža. Porot-niki vprašani, če je Kottniku krasti že v na-vadi, niso potrdili, in sodišče ga je opro-stilo.

Dr. T a v č a r

je tožil dež. poslanca g. Fr. Jakliča pred ljubljanskimi porotniki, a se je stvar porav-nala. Zato odpade na 3. marca 1905 dolo-žena porotna obravnava, o kateri je naš list že poročal.

Ij Ali stoji Kantzova parna pekarna pred polomom? Poroča se nam: V času, ko vse toži radi draginje, ki posebno zadnji čas vlada v Ljubljani, spomnil se je g. Kantz, da imajo njegove uslužbenke po ljubljanskih filijalkah previ-soko plače in je vsem prodajalkam stalno mesečno plačo za polovico znižal ter jim naznanil, da bodo morale v bodoče tudi okrajno bolniško blagajno same iz svo-jega plačevati. (!) Vsled tega je več preda-jalk službo odpovedalo, ker so mnenja, da je nemogoče se s 15 gl. na mesec pošteno preživljati. Zadnjo soboto se je tudi pekov-skim pomočnikom odrgalo od plače vsoto za bolniško blagajno, h katerej bi moralo vsled zakona prispevati podjetništvo. Odtr-galo se je delavcem za tri mesece nazaj. — Tako postopanje je pa popolnoma protiza-kenito in se obrtna sodišča že opetovano razsodila, da sme gospodar od plače svojega uslužbenca odtegniti prispevek bolniški bla-gajni le za en mesec. Kakor se čuje, skle-nil je podjetnik g. Kantz, da se prihodnjič tudi plača pekovskih pomočnikov znatno reducira, v katerem slučaju izbruhnila bode med že itak nezadovoljnim delavstvom Kan-tzove pekarnе s t a v k a. Vsak trezno mi-sleč človek se zgraža nad takim brezobzir-nim postopanjem napram delavstvu in si vstvari sodbno: Ali je parna pekarna že na robu propada in si poizkuša z delavstvu pritrganimi krajcarji podaljšati življenje ali pa je nje vodstvo v skrajno židovskokapi-talistični roki, ki ne pozna drugega, kakor svoj dobiček. Ravno v tem slučaju se čuti pomanjkanje zakonitih določil za delavske varstvo, kojih namen naj bi bil ščititi de-lavstvo pred izkoriščevanjem nekaterih podjetnikov.

Ij Pevski zbor „Glasbene Ma-tice“ je priredil včeraj v Auerjevemu sa-lonu v Gorici odhajajočemu dolgoletnemu slanu g. Černikotu odhodnico. Gospod predsednik Štritof in g. koncertni vodja Hubad sta se poslavljala v imenu zbora od g. Černikota ter povdarjala, da je težko dobiti pevca, ki bi bil tako vztrajen kakor

g. Černiko. V imenu njegovih ožjih prija-teljev se je poslavljalo od njega g. V. R a v -nikar, zagotavljač ga, da mu je ohran-jen med prijatelji trajen spomin. Lepa slo-venska pesem je zaključila večer.

Ij Katoliško društvo za de-lavke nam je priredilo v nedeljo tako prijeten z a b a v e n v e č e r, kakršnega že nismo kmalu imeli. Vse točke so vrle de-lavke izborno rešile. Pohvalno nam je ome-njati pevskega zbora, ki je vse pevske točke tako lepo izvajal. Nepopisno je ugajala vsem koračnica za enoglasni zbor s spremljeva-njem harmonija „O b a d o v a ž e n i t e v“, katero je uglasil gospod pevovodja Fer-j a n č i č. Burno odobravanje je prisililo pevke, da so jo morale ponavljati. Tudi de-klamacija „S l o v e n s k a j u n a k i n j a“ (deklamovala M. Klepec) je vsem zelo do-padala. Veseloigra „U s o d e p o l n a p o -m o t a“ in enodejanska burka „V p o -s r e d o v a l n i c i“, ki je kakor nalašč za predpust, sta povzročili mnoge neprisi-ljenega smeha. Vse igralke so častno izvr-šile svojo nalogo. Kako občinstvo ceni to tako izborno delujoče društvo, je pokazalo s tem, da je popolnoma napolnilo prostrano dvorano. Ker so morali mnogi oditi vsled pomanjkanja prostorov, zato se bo prihod-nje nedeljo ob šestih priredil z o p e t z a -b a v n i v e č e r z istim programom, kot zadnjič.

Ij Popadljivi psi. Zadnji teden je bilo na periferiji mesta ugrizenih več oseb od tujih priteplih se psov. Zlasti par otrok je zadobilo poleg strahu občutne rane na negah in obrazu. Ali ni nobenega sredstva, da bi se prišlo tem sestradanim in na pol divjim bestijam v okom?

Ij Lep poklon! Dr. Triller piše v „Narodu“: „Mestnim odbornikom je po-trebna pravočasna temeljita informacija, ako se hočemo izogniti mučnemu prepričanju, da ni na svetu lažje stvari, nego v ljub-ljanskem občinskem svetu s par popular-nimi frazami strmoljaviti najkoristnejše pred-loge!“ Dr. Triller si morda domišlja, da je ljubljanski občinski svet „klerikalen“. Konstatirati moramo pa, da je to jako na-predna in prosvetljena korporacija.

Ij Streliške ulice letos popolnoma razširijo.

Ij Za kruhom. Včeraj se je odpe-ljalo v Ameriko z južnega kolodvora 63 Slovencev in 60 Makedoncev; iz Amerike se je pa pripeljal 40 Hrvatov.

Ij Nesreča v Tönniesovi to-varni. Včeraj je 18 let staremu livarju Karolu Mirtiču raztepljeno železo brizgnilo v obraz. Izgubil bo skoro gotovo vid na enem očesu.

Ij Napad pri Mostah. Včeraj so prepeljali z rešilnim vozom v blaznico Ma-rijo Knoblehar, stanujočo na Zabjeku št. 3. Spremljala jo je njena prijateljica. Nazaj grede so šli spremljevalci v Mostah v gos-tilno, prijateljica Knobleharjeve je pa ostala zunaj. Nakrat se ji pridružila dva fanta, ki pravita, naj gre hitro za njima, ker bodo prišli štirje moški in vez in voznika odpe-ljali. Sla je. Med potoma sta jo neznana fanta silila v gostilno, ker pa ni hotela iti, sta jo napadla in tepla, da je krvavela iz ust. Pobralla sta ji baje tudi nekaj de-narja.

Ij Umrla je v Gosposkih ulicah št. 3 Leopoldina Marklovsky p. l. Pernstein rojena Brunner.

Ij Ustavljena je preiskava proti 47letni delavčevi ženi Mariji Pošeta v Hru-šici, ki je bila v preiskavi radi poizkuš-e-nega umora svojega moža. Dognalo se je, da je blazna.

Ij Muzejsko društvo je imelo včeraj občni zbor. Namestu v Kranj odšlega g. prof. K o m a t a r j a je izvoljen za dru-štvenega tajnika č. g. V i k t o r S t e s k a.

Ij Godba salezijanskih go-jencev je včeraj pri pogrebu gđe Smrekar privkrat nastopila.

Ij Tat sukenj. Dne 24. t. m. je bil g. Vogtu, tajniku pri trgovskem podpor-nem društvu ukraden iz pred sobe v Kre-jaških ulicah št. 5. klobuk. Drugi dan do-poldne je pa prišel tat v osebi bivšega kol-porterja Franca Trobischa k omenjenemu gospodu beračiti, ki je takoj izpoznal svoj klobuk. Poklical je policijskega stražnika, ki je tatinskega berača aretoval. Dognalo se je tudi, da je Trobisch ukradel pred 14. dnevi v Cenkarjevi gostilni v Gradišču, ne-kemu gospodu listino vredno 15 K, ki jo je bil popustil na mizi in jo potem prodal nekemu starinarju za 6 K. Tudi neki po-vršnik je prodal pri starinarju. Sedaj trdi, da ga je v pijanosti v neki gostilni nevede zamenjal. Danes so Trobischa izročili so-dišču.

Razne stvari.

Najnovejše.

Dr. K ö r b e r je odpotoval v Gorenjo Italijo. Odtod bo šel za več tednov na Ri-viero. Zdravje se mu vrača. — S m r t v g l e d a l i š č u. Iz Tokia poročajo, da je v ondotnem gledališču Kikima med pred-stavo pričelo goreti. Občinstvo je planilo k izhodom, ker pa se na Japonskem vstop-

nina plačuje po predstavi, je ravnatelj vrata zaprl in zahteval od občinstva nagrado. Občinstvo je vrata razdrlo ter pritiskalo na prosto. V bojih pri izhodu je našlo 30 oseb smrt. — Nad a Slavjanska koncertuje sedaj na Dunaju. „Bože carja hrani“ ni smela pevati, ker so socialni demokratje zagrozili z demonstracijo. — Telefonske pristojbine bodo znižali na Ogrskem. In pri nas? — Volkovi so jo požrli. Stiri letna gozdarjeva hčerka Mariska Hefer v občini Zimbrilova na severnem Ogrskem je v neopaženem trenutku zapustila hišo ter šla v gozd. Oče jo je šel iskati s svojimi hlapci, a je našel v lesu le še njene kosti. Otroka so požrli volkovi. — Napad na bančnega sluga se je izvršil v Berlinu. Sluga „Nemške banke“, ki je imel pri sebi pol milijona mark, je bil na cesti napaden. Nasproti mu je skočil neki mož, ki mu je vrgel pest tobaka v oči. K sreči sta slugo spremljevala v nekoliko oddaljenosti dva moža, ki sta napadalca prijela. — Grofica Monti gnoso toži saški dvor za svojo doto.

Telefonska in brzoljavna poročila.
Dunaj. 28. febr. V današnji seji drž. zbora je predložil finančni minister predlog s katero se deloma podaljšujejo davčne olajšave povodom potresa leta 1895 prizadete Ljubljane, Kranjske in Stajerske.

Dunaj, 28. febr. V današnji seji drž. zbora je Schönerer zahteval pojasnil o avstrijski intervenciji radi govora pruskega ministra Rheinbarena. Demobrauski minister je odgovarjal na interpelacije v zadevi huzarja Hangerja ter dejal, da se je z njim v graški ganiziji. bolnici pravilno ravvalo. Predlog Schuhmeierjev in Völklov naj se o odgovoru etvori debata, je bil edklonjen Hrup pri soc. dem. in Vsenemcih Zbornica nadaljuje prvo branje obrtne novele.

Trst, 28 febr. Vojaška komisija je preiskala zaloge trvdke Cramer & Schwarz, kjer se je nedavno zgodila granatna eksplozija. — Našla je dvajset nabasanih projektilov.

Rim, 28. februarja. Obstrukcija železniških uslužbencev traja dalje na vsej črti. Vlaki imajo po 7 ur zamude. Potujoče občinstvo je radi tega jako razburjeno in je pri Neapolju s palicami in dežniki napadlo železničarje, ki so se morali umakniti. Neko postajo so hoteli potniki zažgati, ker se je ondi vlak proti določilu ustavil. Osobje so morali braniti orožniki.

Varšava, 28. februarja. Ker je bilo zadnje dni zabodenih mnogo redarjev, hodi z vsakim redarjem artiljerist, ki je oborožen z revolverjem. Ulsanske častnike občinstvo bojkotira s tem, da takoj, ko pride kak častnik v javen lokal, zapusti lokal.

Peterburg, 28. februarja. Gorki je izpuščen iz zapor. Kavcijo 10.000 rubljev je založil neki moskovski tovarnar. Riga je določena za bivališče Gorkega, ki izjavlja, da so v zaporu z njim jako lepo ravnali.

London, 28. febr. „Times“ poročajo iz Peterburga: V vojaških krogih niso niti najmanje razburjeni radi zavzetja Cinhen-čena od strani Japoncev. Ta pozicija je na jugovzhodu zelo osamljena ter se ni izplačala braniti jo z velikimi izgubami. General Linjevič, poveljnik ruskega levega krila, se nikakor ne bo izkušal resno upirati južno od prelaza Dalin.

London, 28 februarja. Vruskem generalnem štabu smatrajo sedanjjo japonsko ofenzivo za jako resno in za znamenje, da Japonci zopet prično boj na celi črti. Boje se, da bo izguba Singolina imela težke posledice. Linjevič na levem krilu je zahteval od Kuropatkina novih čet, da bi poizkusil dobiti nazaj izgubljene pozicije. Ruske pozicije pri Modelin prelazu obkoljujejo japonske čete. Ranjence v goratih pokrajinah s silno težavo spravljajo proč.

Peterburg, 28. februarja. Kuropatkin poreča, da so Rusi odbili japonske napade. Rusi so bombardirali Japonce v soboto in nedeljo.

Njučvan, 28. febr. Na celi črti pred Mukdenom se bje splošen hud boj, posebno pa besni na desnem japonskem krilu. General Kuroki se pomika proti severu. Velik del japonskih čet je zasedel pozicije jugozahodno nasproti ruski železniški zvezi. — Japonci streljajo iz enajstcolnih topov na Mukden. Bombardement povzroča veliko škodo tudi za rusko črto.

Meteorologično poročilo.
Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24 urah v mm.
27	9. zveč.	727'9	+3'6	sl. jzah.	obl.	1'4
28	7. zjut.	725'9	+1'0	sl. jvzh.	megla	
	2. pop.	724'8	+6'2	sr. jug.	obl.	

Srednja včerašnja temp. +2'7°, norm. +1'0°.

Izjava.
Podpisani Fr. Jaklič izjavljam, da pri sestavitvi oklica pod naslovom „Usmilite se jih“, priobčenega v 172. številki dnevnika „Slovenec“ z dne 20. julija 1904, nisem imel v mislih osebe deželnega odbornika gospoda dr. Ivana Tavčarja ter ga z označenim oklicom nisem hotel žaliti osebno.
V Dobrepoljah, 28. februarja 1905.
Fr. Jaklič, deželni poslanec.

Zahvala.
377

Med dolgotrajno boleznijo in povodom smrti našega iskreno ljubljene soproga, oziroma očeta, zeta, brata in sina, gospoda

Leopolda Jerana
trgovca

smo dobili toliko dokazov iskrenega sočutja, da nismo v stanu zahvaliti se vsakemu posebej za ustno in pisмено izraženo sožalje.

Zato se tem potom zahvaljujemo iz vsega srca za vse ljubeznjivosti, zlasti tudi za mnogobrojno pogrebno udeležbo in za prekrasne vence, ki so jih darovale korporacije in posamezniki.

Posebej izrekamo svojo zahvalo prečastiti duhovščini, trgovskemu pevskemu društvu „Merkur“ za spremstvo in ginljive žalostinke, slavnemu telovadnemu društvu „Sokol“, osobito pa gospodom bogoslovcem.

V Ljubljani, 27. februarja 1905.

Žalujoči rodbini Jeran in Belič.

Zahvala.

Za vse številne, povodom nenadne, prebriske izgube našega iskreno ljubljene, nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Ivana Gale
želez. sprevodnika

nam došle dokaze iskrenega sočutja, izrekamo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem najtoplejšo zahvalo.

Posebno se še zahvaljujemo gospodu načelniku z uradništvom, ter vsem ostalim železniškim uslužbencem, ki so v tako velikem številu spremlili predragega pokojnika k večnemu počitku.

Ljubljana, 28. febr. 1905.

Žalujoča rodbina.

Postne pesmi
379 3-1

za mešan zbor in orglje, zložil
P. Hugolin Sattner
izidejo v soboto, 4. marca.
Partitura s 4. glasovi s pošto vred 3 K 10 h, nadaljni glasovi à 40 h.
Naroča se v Katol. bukvarni.

Pozor gozdarjem!

Več tisoč smrekovih in jelovih drogov, dolg h 250 m, močnih na sredini 4—5 cm, in več sto smrekovih lat, 6 metrov dolgih 14 cm močnih na sredini, kupi in ponudbe sprejema

Franc Erjavec,
Vižmarje '11, p. Št. Vid nad Ljubljano.

Juan Mencinger
Franica Mencinger
poročena
370 Bohinjska Bistrica, 1. sušca 1905

Ugodna prilika!
V zelo dobrem stanu ohranjena

Hiša

obtoječa iz dveh sob, kašče, dveh hlevov, 1 kleti, vse pod eno streho, je z vrtom poleg hiše in z njivama vred naprodaj za ceno 3000 gld. Hiša in vse posestvo leži na hribu v najlepšem kraju. Naslov: Ana Prijanovič, Loka 42, p. Črnomelj. — 368

Mednarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg. 874

Le do vstevši sobote 4. marca:

Krasna Švica.

Učenec
krepak, ne izpod 14 let star, s primerno šolsko izobrazbo sprejme se v večjo trgovino z mešanim blagom na Notranjskem. 369 3-1

208b 12-9 12. januarja 1905.

Gospodu
Iekarju Piccoli
Ljubljana.

Prosim, pošljite mi 12 škatlic
Vaših izbornih salmijakovih pastil.

Velespoštovanjem
Julija Milischka,
Dunaj XIV.1, Goldschlagstr. 1.

Svečarska trvdka Ivana Steleta v Kamniku.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisana vdova po rajnem gospodu Ivanu Steletu, svečarju v Kamniku uljudno naznanja prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu, da bo nadaljevala svečarski obrt. Ima spretnega delovodja, kateri je že 10 let pri hiši ter v tej stroki popolnoma izvežban. Priporoča se torej vsem dosedanjim častitim odjemalcem pri naši trvdki in upam, da bodo tudi v prihodnje ostali pri tej trvdki.

Skrbelo se bo za hitro postrežbo in najboljše blago, kakor do sedaj.

V Kamniku, 24. februarja 1905.

364 3-2 **Marija Stele,** vdova.

Gospoda moja, ali pijete **Cvekov brinovec** iz Kamnika?
313 10-6

Prevzetje restavracije.

Podpisani vljudno javlja slav. občinstvu, da je prevzel znano

restavracijo Fantini
v Gradišču štev. 2

katero bo otvoril dne 2. marca t. l. ob 8. uri zvečer s

koncertom „Društvene godbe“
pod osebnim vodstvom kapelnika gosp. Poula, s prosto vstopnino.

Ob tej priliki zagotavlja, da se bo resno potrudil častitim obiskovalcem postreči z izvrstnim plzenskim „Prazdroj“ ter Güssovim marčnim pivom iz sodčka. Nadalje bo točil najboljša dolensjska in štajerska vina ter postregel tudi z izvrstno kuhinjo. Dineri, svatovščina in razne pojedine serviral bo v restavraciji, kakor tudi izven restavracije kar najbolje ter po nizkih cenah. — Vsprejema naročila na obed, daje na razplago sobe za družbe in klube.

Priporočajo se za prav obilni obisk, beležim velespoštovanjem

Ivan Friedl,
poprej hotelir v Kamniku na Kranjskem.

342 3-2